

OSTATNIE WIADOMOSCI KRAKOWSKIE

Prenumerata miesięczna
1.95 z c.dn. do domu
1.50 z odz. w i dm.

10 gr.

Rok V

Kraków, Niedziela 3 Listopada 1935 r.

Nr. 305

Potworny wybuch dynamitu 1.000 osób straciło życie Bohaterski atak czarnych na Ual-Ual

SZANGHAJ, (PAT). W Lanczou (prowincja Kan-Su — Chiny zachodnie) wydarzyła się katastrofalna eksplozja w składzie materiałów wybuchowych. Padło około 1000 ofiar ludzkich. Około 100 osób zostało pogrzebanych pod gruzami.

Wychyb zniszczył odległą o 500 metrów od składu misję duchowną wraz ze szkołą i szpitalem. Pod gruzami polegli niemal wszyscy misjonarze i pielęgniarki.

Wedle opublikowanego ogłoszenia, sprawcami wybuchu byli komuniści.

Wychyb poczynił spustoszenie w promieniu 2 kilometrów. Gubernator prowincji zarządził opróżnienie szeregu świątyń, celem ulokowania 10.000 ludzi, pozbawionych wskutek katastrofy dachu nad głową.

WYBUCH GAZÓW

RZYM, (PAT). Podczas wybuchu gazów w kopalniach Percozzona pod Ankoną 1 górnik został zabity, 8-u rannych, z czego 2 znajduje się w stanie beznadziejnym.

MORDERCZY TLEN

TOKIO, (PAT). W Sherama (na półwyspie Boso, na południowy zachód od Tokio) wydarzył się wielki wybuch tlenku w jednym ze składów. 18

robotników jest zabitych, 112 rannych.

ZASYPANY ZOSTAŁ BARAK

MOSKWA, (PAT). W pobliżu Nowosybirsk nastąpiło ob-

sunięcie się ziemi, w następstwie którego uległ zasypaniu barak mieszkalny dozorców fabrycznego. Z pośród znajdujących się tam 7 osób, 4 poniosły śmierć, a 3 są ranne.

TRZESIENIE ZIEMI

NOWY YORK, (PAT). — W mieście Helena (stan Montana) silny wstrząs ziemi spowodował zawalenie się paru budynków. 20 osób zostało za-

bitych, licznych rannych odwieziono do szpitali.

Jest to już 64-ty wstrząs ziemi w tej miejscowości w ciągu ostatnich 2-ech tygodni. Ludność jest w panice.

3000 trupów i rannych żołnierzy padło wczoraj po stronie abisyńskiej

Na całym froncie północnym trwa już poza linią włoską gorączkowe przygotowania. W licznych punktach prowincji Tigre kolumny włoskie powoli posuwają się naprzód. Wiadomości ze źródeł angielskich potwierdzają posuwanie się wojsk włoskich w kierunku Makalle, które nie jest bronione przez Abisyńczyków. Agencja Reutera przewiduje, iż miasto będzie mogło do stać się w ręce włoskie bez wystrzału.

500 KLM. FRONTU

Jak można przypuszczać z ostatnich ruchów wojsk włoskich na froncie północnym, główne dowództwo włoskie zamierza stworzyć na froncie północnym linię, rozciągającą się na przestrzeni przeszło 500 km. od granicy Sudanu do Somali francuskiego. Wykonanie tego planu wymaga posunięcia na odcinku góry Mussa Ali i uderzenia w kierunku zachodnim przeciwko oddziałom abisyńskim i dzikim szczeptom, zamieszkującym słoną pustynię kraju Danakilów.

WŁOSI STRACILI GÓRĘ MUSSA - ALI

Dotychczas nie jest pewnym, czy wojska włoskie są nadal w posiadaniu góry Mussa-Ali, którą zajęły w pierwszych dniach rozpoczęcia działań wojennych. Ze źródeł abisyńskich donoszą, iż wojska włoskie, które dotychczas zajmowały pozycje na południowy wschód od Mussa Ali, zostały przesunięte w kierunku północnym. Celem tego manewru ma być stworzenie obronnej bazy dla dowództwa oraz składow żywności i materiałów wojennych w pobliżu Alalguera. Miejsce to znajduje się na pustyni.

Źródła francuskie potwierdzają wiadomości abisyńskie, iż Włosi utracili górę Mussa Ali, na której ulokowały się dzikie szczepty Assaimara.

ZASYPUJĄ STUDNIE SOLĄ

Na wschód od Mussa Ali robotnicy włoscy pod okupem żołnierzy pracują nad budową drogi, prawdopodobnie do Daddam, gdzie znajdują się szpitale polowe. W całej tej okolicy wojska włoskie muszą walczyć nie tylko z dzikimi miejscowymi szczeptami, ale i z trudnościami doprowadzającymi.

Przedewszystkiem daje się im we znaki brak wody. Abisyńczycy rzekomo na całym tym obszarze, korzystając z wielkiej obfitości soli, rzucają wielkie jej ilości do studzien, umieszczając również worki z solą w korytach melicznych strumieni, wpływających w kierunku obszarów zajętych przez Włochów.

3.000 OFIAR PO ATAKU NA UAL - UAL

Na froncie południowym toczą się bez przerwy liczne utarczki. Według niepotwierdzonych wiadomości, Gorahai zostało zajęte przez Włochów. Według wiadomości ze źródeł francuskich, Abisyńczycy usiłowali odebrać Ual - Ual, gdzie Włosi pobudowali okopy i rozporządzają artylerią polową oraz tankami. Atak abisyński został odparty, przyczem w walce miał zginąć dedžas Abbe Kimael. Na placu boju pozostało przeszło 3.000 zabitych i rannych Abisyńczyków, którzy atakowali wroga z niesłychanym bohaterstwem.

Agencja Reutera donosi, iż do niewol abisyńskiej dostał się w pobliżu Dolo w Ogadenie jeden z oficerów włoskich, który opuścił na chwilę samochód pancerny by napić się wody ze źródła.

ATAK NA DESSIE

Wojska włoskie na froncie północnym zabezpieczają przedewszystkiem swoje skrzydła. Armia gen. Santiniego pilnie czuwa nad całym obszarem w kierunku wyniosłości Gubarta i Dorua. Obszary pustyni Daukalle są mniej pilnie strzeżone,

ponieważ brak wody nie pozwala tam na większą koncentrację wojska. Jednakże w pewnej odległości od granicy Erytrei na pustyni ma być rzekomo budowane lotnisko oraz ma być założona podstawa ope-

racyjna, z której w odpowiedniej chwili ma rozpocząć się atak na Dessie, gdzie znajduje się główna kwatery północnej armii abisyńskiej i gdzie wkrótce ma przybyć Itale Selassie.

Dziś uchwalone będą sankcje

GENEWA, (PAT). Według opinii panującej w brytyjskich kołach urzędowych, Hoover i Eden jutro opuszczą Genewę i udażą się do Londynu. Decyzja o terminie za-

stosowania sankcyj zapadnie dziś lub najdalej jutro. W przyszłym tygodniu obradowałby w Genewie jedynie podkomitet do sprawy organizacji pomocy wzajemnej.

Król grecki wróci okrętem

by objąć tron po republikańce

PARYŻ, (PAT). Londyński korespondent „Echo de Paris” donosi, że król grecki Jerzy, który oczekuje na wynik niedzielnego plebiscytu, uda się do Grecji na pokładzie krążownika „Averoff”, który wy-

jedzie na spotkanie króla do Brindisi albo do Marsylii.

Jest możliwe, że premier Kondylis uda się sam do Londynu, celem osobistego poinformowania króla o pomyślnym wyniku plebiscytu.

„Ruch” przegrał w Dreźnie 0:2

DREZNO, (PAT). Wczoraj ligowy Ruch grał w stolicy Saksonii Dreźnie przeciwko drużynie Dresdner Sport Club. Mecz zakończył się porażką Ruchu w stosunku 0:2.

O porażce Polaków zdecydował w pewnej mierze sędzia, który w kilku wypadkach rażąco skrzywdził nasz zespół, co wywołało głośne protesty i gwizdy na widowni.

Wiadomości z całego świata

ZABITO DWÓCH WŁOCHÓW W GDANSKU

Nazwiska dwóch Włochów zabitych wczoraj podczas zajścia na ulicy Łoepnergasse w pobliżu Dworca Głównego w Gdańsku są Argentino Zarnine oraz Gaetano Vadala. Ciężko ranny jest obywatel gdański Jakób Abend. Policja prowadzi dalsze dochodzenia celem wyjaśnienia przyczyny krwawego zajścia.

POCIĄG WPAŁ NA FURMANKĘ Późnym wieczorem na przejeździe kolejowym pomiędzy Sitkówką a Chęciami pow. kieleckiego, pociąg osobowy, zdążający z Kielc w stronę Katowic najechał na furmankę Izraela Manera, który wraz ze swym 12-letnim synem wioził zboże z Brzeziny do Chęcin. Skutkiem zderzenia ojciec i syn ponieśli śmierć na miejscu. Zabite zostały również oba konie, furmanka uległa strzaskaniu.

DZIELNICA UNIWERSYTECKA W RZYMIE

Wczoraj rano dokonano w Rzymie uroczystego otwarcia nowej dziel-

cy uniwersyteckiej, której budowa pochłonęła 100 milionów lirów z czego 56 milionów wyłożone zostało przez państwo.

FORTUNA

DLA ŻONY ROBOTNIKA Marja Nartowicz, żona robotnika polskiego, zamieszkałego na przedmieściu nowojorskim Flushing, wygrała 147 tys. dolarów na t. zw. wyścigach irlandzkich.

SAMOBÓJSTWO ADWOKATA

W dniu wczorajszym w lokalu Rady Adwokackiej przy ul. Królewskiej 16 w Warszawie strzelił sobie w pierś adw. Benjamin Brandbardt z Łomży.

Pogotowie Ratunkowe przewiozło desperatę w stanie groźnym do szpitala św. Rocha.

KARA ŚMIERCI W LUBLINIE

Sąd Okręgowy w Lublinie skazał wczoraj na karę śmierci przez powieszenie 29-letniego Utnowskiego, który w celach rabunkowych zamordował w jednej z miejscowości pod Lublinem Wacława Niezabitowskiego, zadając mu kilka ran.

Cerkiewka w Wolkomiczach pod Nowogródkiem, domniemane miejsce obrzędu „Dziadów” — uniesmiertelnionych w dziele Mickiewicza.

Kilkanaście tysięcy więźniów odzyska wolność na skutek amnestji

Jak obliczają w kołach prawnych, ustawa amnestyjna, która złożona ma być Sejnowi, spowoduje wypuszczenie z więzień i umorzenie dochodzeń wobec znajdujących się

w areszcie śledczym kilkanaście tysięcy spraw karnych.

Zachodzi możliwość, iż dobrodziejstwa ustaw amnestyjnej rozciągnięte będą na część przestępstw wojskowych.

Dzisiaj ukazuje się nadzwyczajne wydanie „Nowego SPORTOWCA” — Cena 10 gr.

Ostatnie wieści

DZIESIECIORO PRZYKAZAŃ P. FILIPOWICZA. Pod tem hasłem wygłosił bardzo ciekawy i charakterystyczny w formie i treści, odczyt, p. Tytus Filipowicz, były ambasador polski. Prelegent mówił, że trzeba uspokojenia w kraju i ożywienia obywateli zaufaniem do rządu. Radził ogłoszenie amnestii, zaprzestanie stosowania ostrych środków, zmieni ordynację wyborczą, pobudzić życie gospodarcze. P. Filipowicz spodziwiał się, że wszystko to zrobi obecny rząd. Sala Tow. Hygienicznego w Warszawie, gdzie był odczyt — dość pełna — oklaskiwała mówcę.

KONSUL CZESKI WYJECHAŁ. 7 Krakowa wyjechał konsul czechosłowacki, p. Meixner, któremu P. Prezydent Rzeczypospolitej cofnął exequatur.

GORGONOWA CHCE MOWIĆ. Ze Lwowa donoszą, że Rita Gorgonowa, nieszczerza bohaterka sensacyjnego procesu o zamordowanie s. p. Łusi Zarembianki, ciężko zamknięta w swym więzieniu i zwróciła się do władz sądowych w Warszawie o przysłanie przedstawiciela prokuratury. Gorgonowa chce złożyć jakieś nowe zeznania.

ATAK NA ANGLIĘ. Podczas uroczystości otwarcia nowego gmachu uniwersytetu w Rzymie, Mussolini wygłosił wielką mowę, w której groził Anglii za jej wrogi stosunek do akcji włoskiej w Abisynii.

JEŻELI JESTEŚ CHORY

na katar żołądka, katar kiszek, wzdęcia, kamienie żółciowe, krwotoki, hemoroidy, wzdęcia brzucha, serce, nerwy, bezsenność, wycieńczenie, reumatyzm, kaszel, astmę, pęcherz, migrenę, zawroty głowy, bóle krzyża, cierpienia kobiece, i wszelkie inne choroby a żadne ci już lekarstwa nie pomagają! Nie martw się! Zwróć się po radę do

HIPOLITA RUDZIŃSKIEGO

Nowy Świat 60 m. 2 który wszelkie bóle i cierpienia natychmiast usuwa. Jeżeli cierpisz — przyjdź tylko a przekonasz się, że odzyskasz zdrowie. Przyjm. w godz. 10 — 2 i 4 — 7.

Margareta, córka króla Gustawa. Urocz. mała — księżniczka Adolfa obchodzi dzisiaj swoje pierwsze urodziny. Podarki musiały być piękne, bo mała księżniczka wydaje się bardzo zadowolona.

Robotnicy trują się chromem

Pierwiastek, zwany chromem, znajduje coraz szersze zastosowanie w przemyśle. Używa go się przy wyrobie farb, papierów kolorowych, barwieniu szkła i porcelany, w fabrykach zapalek, środków wybuchowych, w garbarniach i t. p. Faktem zasługującym na uwagę ze względu na ochronę zdrowia robotników, narażonych na działanie chromu.

Chrom bowiem i jego związki należą do ciał trujących. Działają on szkodliwie zarówno w postaci par które się tworzą przy topieniu chromianów, jak i pyłu powstającego przy mieleniu, tłuczeniu i mieszanu związków chromowych.

Chrom działa przede wszystkim żrąco na skórę. Jeśli robotnik ma drobne uszkodzenie naskórka, chrom przy zetknięciu ze skórą, powoduje tworzenie się trudno gojących się owrzodzeń. Może jednak działać także na skórę nieuszkodzoną, powodując różnorodne schorzenia skórne.

Chrom dostaje się także do dróg oddechowych. Do typowych zmian u robotników narażonych na chrom należy przedziurawienie przegrody nosowej wskutek uszkodzeń chromowych.

Trybuna rzemiosła

Nie można uczyć bezpłatnie

W numerze wczorajszym zamieściliśmy artykuł pt. „Czy należy płacić za naukę w warsztatach rzemieślniczych?”. Natychmiast pojawił się odzew w postaci listu do Redakcji. Nasz korespondent pisze:

SZANOWNY PANIE REDAKTORZE!
Z wielkiem zainteresowaniem przeczytałem artykuł o opłatach za naukę w zarodzie fryzjerskim. Jestem właścicielem zakładu fryzjerskiego, samodzielny rzemieślnikiem. Mogę szkolić uczniów, ale dlaczego mam to robić darmo? Ja sam za naukę płaciłem, w em że darmo nigdzie w żadnej szkole uczyć nie chcą, a jeżeli już uczeń otrzymuje w szkole

naukę darmo, to jednak za to ktoś płaci, albo Państwo, ementalnie samorząd, czy jakaś inna organizacja. Szkoła jednak żadna darmo nie uczy. Dlaczego i na jakiej podstawie wymaga się, aby właściciel zakładu fryzjerskiego, któremu teraz dobrze się też nie dzieje, darmo udzielał swoich wiadomości uczniowi i tracił dla niego czas. Jak nie wezmę pieniędzy od ucznia, to kto mi za to zapłaci?

Jak mogą ode mnie wymagać bezpłatnej nauki? Jak Państwo uczy darmo, to robi to za pieniądze obywateli, ja też na to płacę podatek. Mnie jednak nikt nie zechce za naukę ucznia zapłacić, więc chyba my-

maga się od fryzjerów filantropji.

Sprawa jest bardzo ważna i dobrze się stało, że jest nareszcie poruszona w prasie. Może będzie sprawiedliwie rozwiązana.

Łączę słowa szacunku
(—) M. F., fryzjer.

Sadziemy, że nie wszyscy podzielają powyższe wywody, skoro toczą się procesy sądowe o zwrot opłat za nauczanie ucznia. Nasze łamy stoją otworem dla rzemiosła, a jesteśmy przekonani, że taka dyskusja przyczyni się niewątpliwie do wyjaśnienia tej niezwykle doniosłej sprawy. Czekamy więc na dalsze listy!

Przemówienie dr. H. Grubera przez radio w Dniu Oszczędności

Obchód Dnia Oszczędności, to znana, z roku na rok powtarzająca się uroczystość. Choć brzmi ona tą samą nutą, to jednak nie traci nigdy swojej aktualności, gdyż symbolizuje troskę o niepewne jutro i czyni ludzi zdolniejszymi do stawiania oporu trudnościom dnia dzisiejszego. Nie jest ona wymysłem współczesności. Nawet wówczas, gdy człowiek w okresie gospodarki naturalnej borykał się z warunkami przyrody, instynkt samozachowawczy dyktował mu konieczność gromadzenia zapasów na czas trudniejszych okresów życia.

W ten sposób człowiek oszczędzając staje się kapitalistą; kapitalista jest kuzdy, który nie wszystko wydaje, co zapracował. Aby jednak mógł zapracować, powinien znaleźć warsztat, przy którym, użytkując w ramach dobra ogólnego swe siły, zdola uzyskać nadwyżkę, potrzebną dla własnego dobra.

NAWOŁUJĄC DO OSZCZĘDNOŚCI, WOŁAMY O PRACĘ
Wołając o kapital — mamy na myśli środki produkcji, gdyż tylko one jedynie są motorem uzyskiwania dóbr. To połączenie pozwoli narodowi zaspokoić potrzebę zamoż-

ności i ujawnić instynkt przewidywania. Dzień Oszczędności jest więc dniem gospodarczego uświadczenia. Może i byłoby przyjemniej, gdyby nie trzeba było martwić się na kredyt, myśląc o dniu jutrzejszym. Naogół ludziom łatwiej trafić do przekonania poglądy, określane popularnie, że „jakoś to będzie”, lecz poglądów takich koniec bywa nieraz bardzo żalony. Nie tylko bowiem instynkt, nietylko uczucie i rozumowanie, ale przede wszystkim doświadczenie wykazuje, jak prędko bywają w życiu człowieka dni burz i deszczów.

UMIĘTNOŚĆ ZABEZPIECZENIA SIĘ PRZED NIEMI

musi cechować społeczeństwo gospodarczo uświadomione. Jest to ważne zwłaszcza w dobie obecnej, gdy wartość człowieka wyprowadza się w znacznym stopniu z wartości jego zalet gospodarczych. Tak jest w gospodarce kapitalistycznej prywatnej i państwowej.

Krzewiąc kapitalizację utrwalamy gospodarkę, gromadząc ją na zasadach poczucia rzeczywistości. Odnosi się to nietylko do jednostki czy rodziny, lecz i w stosunku do gospo-

darki publicznej. Chcąc zabezpieczyć się na stałe przed eksperymentami, chcąc utrwalić wolność gospodarczą swych obywateli, a niezależność gospodarczą dla siebie, Państwo musi trwać w dążeniu.

ABY KAŻDY OBYWATEL MOGŁ ZEBRAC WŁASNY KAPITAŁ

z własnej pracy. Pancerzem przeciw oddaniu się w niewolę obcemu kapitałowi jest zamożność jak największej ilości indywidualnych gospodarstw, a wstępnym warunkiem dla jej uzyskania, jest zaufanie. Quo daję ludności poczucie wiary w jutro, ono też toruje kapitałom drogę do produkcyjnej gospodarki. To zaufanie powinno być nadal motorem polskiej kapitalizacji.

Wiemy dobrze, że w tych ciężkich czasach nikt nam nie stworzy raj na ziemi, a w krajach, gdzie chciano taki raj stworzyć, zamiary skończyły się niefortunnie. W kontynuowaniu tego realnego stanu, jakim jest* poleganie na własnych siłach, uważać należy za jedynie celowe hasło, z którym od kilku lat występujemy.

Hasło to brzmi: „Twórzmy polskie kapitały, tak, jak tworzyliśmy polską niezależność państwową”.

Wtrąciła w bagno parobka

który uczestniczył w zamachu na jej męża

Na wokandzie Izby karnej Sądu Najwyższego znajduje się w dniu 6 listopada niezwykła sensacyjna sprawa kobiety — wampira.

Rozpatrzone zostanie skarga kasacyjna obroncy, Stefani Czyczeczkiewiczowej, wniesioną z pod Kobrynia w woj. poleskiem, stanowiącej rzadki typ kobiety zbrodniarki. Czyczeczkiewiczowa wtrąciła przez fałszywe oskarżenie do więzienia swego męża

za oskarżając go o kradzież, a gdy ten odbył półroczną karę więzienia, usiłowała go zgładzić przy pomocy swego parobka.

Gdy zbrodnia się nie udała, dla zatarcia jej śladów kobie-

ta — wampir wtrąciła do bagien niedoszłego pomocnika zbrodni.

W dwóch instancjach kobietę wampira skazano na 12 lat więzienia z uwagi na wyjątkowe napięcie złej woli.

Setna żona Ibn Sauda

W tych dniach odbył się „zaoczny” ślub króla Ibn Sauda z córką wodza plemienia Ukalla, emira Nawata el Szaluana. Król sam nie udał się do Damaszku. Posłał tam swych 40 przedstawicieli, najwybitniejszych szeików.

W tym czasie, gdy w wielu muzułmańskich krajach znoszono haremy, przy dworze króla Ibn Sauda ten wschodni obyczaj utrzymuje się w całej pełni. Zgodnie z prawodawstwem muzułmańskim, król może mieć cztery żony. Jednakże w haremie królewskim jest o wiele więcej kobiet. Ich liczba sięga chyba 100.

Żony króla mają rezydencje w dwóch miejscowościach: w Mekce i Riadzie. Faworytką króla, jest jedna z jego żon, z którą się ożenił w 1927 roku.

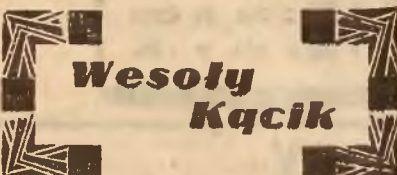
Król liczy obecnie 33 lat, a jego nowa żona nie jest o wie-

le młodsza. Ten związek małżeński posiada wybitne dyplomatyczne znaczenie i jest rzeczą możliwą, że żona króla, która udała się do jego haremu, nigdy nie ujrzy swego małżonka. Jej imię jest nawet nieznanne — nie wymieniano go podczas ślubu.

Jej ojciec jest władcą wielkiego plemienia koczowniczego. Przyjaźń z nim posiada wybitne znaczenie dla króla. Dzięki małżeństwu z córką el Szaluana, ma on zamiar nawiązać przyjazne stosunki z emirem Abdullą i jego poddanymi.

Chcąc wysłać swych przedstawicieli do Damaszku, król Ibn Saud musiał otrzymać od emira Abdullii pozwolenie na przejazd przez jego terytorium siedmiu samochodów, w których znajdowali się szeikowie i drogie podarunki dla wybranej i jej rodziny.

NAJLEPSZA SZKOŁA SAMOCHODOWA
PRYLINSKI
WARSZAWA JERUZOLIMSKA 27

ŻEBY USPOKOIĆ ŻONĘ

Pan Gąbka się zalał i zasie dział w knajpie. Dopiero o trzeciej po północy ruszyło go sumienie. Podniósł się z krzesła.

— Idę do domu — mruczał — żona pewno niespokojna, zdenerwowana, zdrowie traci przeze mnie drrrrania...

Ale kompanja posadziła go zpowrotem.

— Nie pójdziesz! Napisz list do żony, że jesteś zdrow i cały i żeby była spokojna.

Panu Gąbce propozycja przepadła do gustu. Wziął od kelnera ołówek, papierową serwetkę i zaczął kombinować, co tu napisać. No bo przecież prawdy nie napisze, że się schlał, jak świnia... Jakąś trzeba podać poważną przyczynę...

Podrapał się w zamroczoną alkoholem głowę, poślinił ołówek i zaczął pisać:

„Kochana żono!

Przepraszam, że jeszcze nie wróciłem, ale nie mogę...

Myślisz, że chleję? A właśnie, że nie. Wcale nie jestem pijanica i, jak mi po powrocie dasz po pysku, to niesprawiedliwie...

Bo ja tylko wpadłem pod tramwaj. I teraz leżę pod nim. Już 5 godzin czekam aż przyjedzie pogotowie tramwajowe żeby mnie wyciągnąć i nie mogę się doczekać. Straszne nieporządki w tych tramwajach.

Ale ty się nie martw, bo to na szczęście tylko „zero”, a nie żaden duży numer i nie jest mi tak ciężko.

Śpij sobie spokojnie i nie denerwuj się, bo mnie tu policjant pilnuje. Już z 15 razy po pogotowie dzwonił, chyba zaraz nadjedzie. Wcale się tymczasem nie nudzę, bo motorniczy, ten co mnie przejechał bardzo przyzwoity facet i bez przerwy dzwoni, żeby mnie rozerwać.

Tłum się zebrał i też mnie zabawiają i częstują, a jeden to mi chciał dać wódki na wzmocnienie.

Ale nie wzięłem, bo wiem, że ty nie pozwalasz, żebym pił.

Nie martw się nic i bądź spokojna, bo błota niema, jezdnią sucha i garnitur nie po walam.

Zapłać za drogę chłopcu, który ten list przyniesie, bo kieszeń z portmonetką jest przy ciśnięta samem kołem, tak mocno, że w żaden sposób nie mogę ręką sięgnąć!

I daj mu jeszcze dla mnie z pięć złotych, bo tu pod tramwajem wieje, ździebko przemarzłem i chcę posłać coś gorącego do restauracji.

Jak mnie tylko pogotowie wyciągnie, zaraz przylecę do domu, żeby cię uścisnąć.

Twój Kochający mąż Stanisław”.

Napoleon Sadek.

REFORMACKIE
DIGUŁKI Z MARKĄ ZAKONNIK
STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK,
PRZY WIERPIENIACH WATROBY,
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI,
USMIERZAJĄCE HEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OBSTRUKCJI SŁABODNYM
ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM.
UŻYĆ 1-8 DIGUŁKI NA NOC.

Oszczędzaj sama i ucz inne oszczędzać. Każda dobra gospodyni sama Korzysta z gazu i propaguje jego konsumpcję wśród swych Koleżanek i znajomych.

Listopad

2

Sobota
Dzień Zaduszny

KRONIKA KRAKOWA

Gdzie będzie umieszczony sarkofag J. Piłsudskiego

Kraków składa hołd Wodzowi Narodu.

Wczoraj złożył Kraków hołd dachowi Wodza Narodu, którego ciało spoczęło w naszym mieście na wieki. Pod Oleandry przybyły delegacje cechów i związków zawodowych oraz młodzież szkolna. Obecna była rada miejska, posłowie i senatorowie Ziemi Krakowskiej oraz przedstawiciele władz z województwa dr. Małasińskim i starostą grodzkim Pałosem na czele — reprezentanci wojskowości z gen. Łuczyńskim. O godz. 4 popoł. ruszył pochód sprzed Oleandrów na Wawel. — Do katedry weszli województwa Małasiński, prez. m. Kaplicki i generał Łuczyński, którzy złożyli na trumnie Wodza Narodu wieniec. Chwile złożenia hołdu Wodzowi Narodu przez społeczeństwo krakowskie oznajmił głuchy głos werbla.

Przemówienie prezesa PKO w „Dniu Oszczędności”

W związku z Dniem Oszczędności wygłosił prezes PKO, p. dr. Henryk Graber, przewodniczący Centralnego Komitetu Oszczędnościowego w Warszawie w dniu 31 października br. przemówienie, w którym m. i. oświadczył co następuje:

„Dzień Oszczędności jest dniem gospodarczego uświadomienia. Może i byłoby przyjemniej, gdyby nie trzeba było martwić się o kredyt, myśleć o dniu jutrzejszym. Naogół ludziom łatwiej trafiają do przekonania poglądy, określone popularnie, że „jakoś to będzie”. Lecz poglądów takich koniecznie bywa nieraz bardzo żalosny. Nietylko bowiem instynkt, nietylko uczucie i rozmowa, ale przede wszystkim doświadczenie wykazuje, jak przykre bywa w życiu człowieka dzień burz i deszczów.

Sila duchowa społeczeństwa musi opierać się na silo materialnej. Bez silo materialnej niema bowiem ani kultury, ani cywilizacji, jest ciemnota i ubóstwo. Każdy z nas musi więc być propagatorem myśli ekonomicznej, a jeśli chcemy, aby cały naród podał się do godności programu, zastosujmy radę jednego ze starych pisarzy angielskich. Rada ta brzmi: „Jeśli szukasz człowieka, któryby ci przyniósł zbawienia, nie oglądaj się poza siebie, bo masz go blisko przy sobie”. Człowiekiem tym jesteś ty, jestem ja, jest każdy z nas. — Nie łatwiejszego, jak zostać nim, jeśli się naprawdę tego pragnie”.

Zatrucie spirytusem do palenia

Nie wiemy, czy brak pieniędzy, czy też przyzwyczajenie, skłoniło 35-letniego kapelusznika Jana Rajzę, zamieszkałego przy ulicy Orawskiej 7, w Krakowie, który wypił większą ilość spirytusu denaturowanego.

Skutki tego wypicia odniósł Rajza na Rynku Podgórskim po godzinie 8-mej wieczorem.

Zawezwany do niego lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził u Rajzy zatrucie spirytusem denaturowanym.

Rajza przebywa obecnie w szpitalu św. Łazarza. Może ten przykry wypadek odczytać Rajzę od picia tego spirytusu, tak szkodliwego dla organizmu.

Już wyszedł!

6 zeszyt!

sensacyjnej powieści

ZA CUDZE
GRZECHY

Kwestja wyboru krypty gdzie zostanie wniesiony sarkofag Marszałka Piłsudskiego to sprawa ta nie została jeszcze ostatecznie zdecydowana. Gen. Wieniawa-Długoszewski był wczoraj przyjęty przez ks. metropolitę Sapię i rozmowa dotyczyła prawdopodobnie tego właśnie zagad-

nienia.

W kołach komitetu uczczenia pamięci Marszałka istnieje tendencja, by pracę około wzniesienia sarkofagu rozpoczęły się jaknajrychlej.

Nie wiadomo jednak, czy nastąpi to przed 1 stycznia. W obecnej chwili najwięcej szans

ma koncepcja złożenia trumny podziemiach opodal krypty Wazów, albo otwarcia osobnej krypty pod kaplicą Batorego. W tym ostatnim wypadku, nie jest wykluczone, że byłoby do tej krypty osobne wejście, prowadzące z zewnątrz.

Czy Witos będzie mógł powrócić do kraju?

Projekt amnestji, o którego opracowaniu już donosiliśmy, przesłany został obecnie do Min. Spraw Wewnętrznych. Do Sejmu wniesiony będzie podczas sesji grudniowej

Amnestja dotyczy zarówno przestępstw pospolitych jak i politycznych, przyczem projekt nie zawiera żadnej klauzuli, która by wyjmowała spod mocy działania ustawy sprawę emigrantów

skazanych przez sądy za przestępstwa polityczne.

Skazani na półtora roku więzienia byłiby więc całkowicie uwolnieni od odbywania kary. Przy wyższym zaś wymiarze kary zredukowana zostałaby do połowy.

Spośród emigrantów politycznych całkowite uwolnienie od kary uzyskałby Wicenty Witos skazany w procesie brzeskim na

półtora roku więzienia. Hermanowi Liebermanowi i Władysławowi Klernikowi kara dwóch i pół lat zmniejszona zostałaby o połowę, podobnie jak K. Bańskiemu skazanemu na dwa lata więzienia. To samo odnosi się do Adama Pragiera, który po zgłoszeniu się dobrowolnym odbywa obecnie karę w więzieniu mokotowskim.

Z za kulis afery A. Fruchthändlera

Jak już onegdaj donieśliśmy, z polecenia władz prokuratorskich, prowadzących dochodzenie w wielkiej aferze mięsnej, dokonano aresztowania w Katowicach Arona Fruchthändlera, współwłaściciela firmy „Centralna Targowica w Mysłowicach Sp. z ogr. odp.”, zamieszkałego w Krakowie przy ul. Jasnej.

Aresztowany Fruchthändler był głównym udziałowcem i dy-

rektorem wielkiej eksportowej firmy „Bos” sp. z ogr. odp., która się mieści przy ul. Sarego L. 1 w Krakowie.

Dochodzenie ustaliło, że firma odstępowała pozwolenia wywozowe wiedeńskim domom komisyjnym „Marie Grosberg” oraz „D. S. Golfisz”.

Firma „Bos” prowadziła wspólne rachunki i księgowość razem z osławioną spółdzielnią

„Handel bydlę i nierogacizną” w Mysłowicach, której dyrektor Kazon przebywa w więzieniu.

W związku z aresztowaniem Fruchthändlera, komisja rozdzielcza przy państw. instytucie eksportowym, zajmująca się rozdziałem kontygentu na eksport trzody do Wiednia, odebrała firmie „Bos” jej przydział kontyngentowy do czasu wyjaśnienia sprawy.

CZY WIESZ?

że prenumerata najpopularniejszego dziennika krakowskiego

„OSTATNIE WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE”

wynosi zł. 1⁵⁰ zaś z odnośzeniem do domu zł. 1⁹⁵

NIE ZWLEKAJ!!!

Zamów jeszcze dziś prenumeratę

„Ostatnich Wiadomości Krakowskich”

Redakcja i Adm.: Kraków, Na Gródku 2. Telef. 173-02. Konto P. K. O. 414.795

Parobcy z Piasków oskarżeni o morderstwo

Dnia 26 lipca 1934 roku wieczorem wybrały się Józef Frączek, Jan Chlipała, Stanisław Miklas, Antoni Tyranowski, Bolesław Wałach, Antoni Jelonek i Ludwik Chlipała, wszyscy zamieszkali w Piaskach Wielkich pod Krakowem do Soboniowic i Rajsa celem kradzieży gruszek.

Gdy osobnicy ci przybyli do Rajsa udali się do sadu Franciszka Wrony i Miklas wyszedł na gruszę i zaczął otrzasać owoce, a pozostali towarzysze jego zaczęli zbierać gruszki do

worka z wyjątkiem Frączka, który pilnował, czy nie nadchodzi ktoś obcy.

Gdy zbudzony ze snu otrząśnięciem gruszek wypadł Franciszek Wrona ze swego domu i zaczął biec w kierunku złodziei zaczęli oni uciekać z wyjątkiem Frączka, który ugodził kamieniem trzymany w rękę Franciszka Wronę w piersi tak, że spowodował jego natychmiastową śmierć.

Wyrokiem sądu okręgowego karnego w Krakowie z dnia 14

maja 1935 r. uznany został Józef Frączek winnym zabójstwa na osobie śp. Franciszka Wrony natomiast dalsi oskarżeni uznani zostali winnymi pomocy przy kradzieży gruszek i zasądzeni zostali na karę aresztu.

Od wyroku tego oskarżeni wnieśli apelację i rozprawa apelacyjna odbędzie się w tych dniach.

Rozprawie będzie przew. sędzia apel. dr. Gniewosz, broni adw. dr. Pleszowski.

Teatr im. J. Słowackiego

„Iwan Greiny”

„Muzyka na ulicy”, komedia muzyczna p. Schureka i J. Sasna będzie najbliższą premierą teatru im. J. Słowackiego. Próby odbywają się codziennie pod kierunkiem J. Karbowski.

KINA

Adria „Sing-Sing”

Apollo „Epizod”

Atlantyc „Dama i szofer”

Bagatela „Poszukiwaczki złota” irewia „Z papryką”

Museum: „Przybłęda”

remion: „Kocham wszystkie kobiety”

Stella „Zamach na Skoltonk”

Sztuka „Kozak i Słowik”

Świt „Nie miała baba kłopotu”

Uciech: „Beagali”

Wanda: „Kapryśna Marietta”

Zorza: „Eskimo”

Radjo

Kraków. G. 11.57 Hejnał z Wioły Marjackiej 12.03 Transm. z Warsz. 13.30 koncert 15 Transm. z Warsz. i Poznania 17 Transm. z Wilna 17.50 Transm z Katowic i Lwowa 18.30 Z życia literacko-kulturalnego 18.45 Kwerenda pisma 19 Na górskim emencie 19.20 koncert 22.50 Muzyka 23 Trans. z Warsz.

Nocny dyżur aptek.

Apteka pod Złotą Koroną Rynek g. 22, pod Gwiazdą Florjańska 15, pod Opatrznością Karmelicka 23. Warszawska Aleja 29-go Listopada 17, pod Aniołem Dietla 76.

Podgórze pod Hygą Kalwaryjska 27.

Nowy konsul francuski w Krakowie

Jak się dowiadujemy, dotychczasowy konsul francuski w Krakowie, p. Richard, przeniesiony został na identyczne stanowisko do Królewca. Konsulem w Krakowie mianowany został dotychczasowy członek poselstwa francuskiego w Wiedniu p. Cesbron Laveau, który już przybył do Krakowa.

DRUKI

handlowe, przemysłowe, jak również broszury, czasopisma — wykonuje możliwie najtaniej

Drukarnia Monopol

KRAKÓW, UL. NA GRÓDKU L. 2

Proces zwypodniałca w Krakowie

Dnia 14 kwietnia br. 30-letni murarz Stanisław Motał z Małego Libiąża wtargnął przemogą do mieszkania Zofji Poznańskiej pod nieobecność jej męża.

Motał nie zważając na opór Poznańskiej dokonał na niej gwałtu i zbiegł.

W 8 dni później w dniu 22 kwietnia podczas zabawy w Domu Ludowym w pewnym momencie przybyły Motał strzelił do męża Poznańskiej, na szczęście chybiając.

Gdy zaś posterunkowy P. P. aresztował Motała, ten rzucił się na stróża bezpieczeństwa, czynnie go znieważając.

Za dokonanie tych wszystkich czynów stanął Motał przed sądem okręgowym karnym w Krakowie.

Celem przesłuchania świadków rozprawę odroczone.

Trybunałowi przewodniczył s. o. dr. Stuhr przy współudziale s. o. dr. Partyki i s. śl. dr. Merunowicza, oskarżał prok. dr. Gajewski.

Zniżka do kin:

„Adria”, „Atlantyc”, „Świt” lub „Bagatela”

dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”

Ważna tylko w dniu 2 listopada 1935 r

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Gródka 2. — Telef. 173-02 — Redaktor przyjmuje od godz. 16—17-tej.

CENY OGŁOSZEŃ: w Krowie krakowskiej 1 wiersz mm. 1 zł. — Drobne 30 groszy za wyraz. — Poszukiwania pracy 10 groszy za wyraz.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia „Monopol”, Kraków, Na Gródku 2. Tel. 173-02

Na stadionie w Atenach (zdjęcie lewe) odbyła się wielka manifestacja, w której wzięły udział liczne delegacje wszystkich garnizonów Grecji. Premier Kondylis, który jest zarazem regentem kraju, wygłosił przy tej sposobności dłuższe przemówienie, w którym oświadczył, że w najbliższym czasie odbędzie się plebiscyt w sprawie przywrócenia monarchii. NA ZDJĘCIU PRAWEM: Miasto Harrar, jeden z najbliższych celów ofensywy włoskiej.

Co to jest Abisynja?

Baty — skutecznym środkiem leczniczym

Olbrzymia większość Abisyńczyków choruje na syfisy

Wszystkie szczepy zamieszkujące Abisynję, stoją na bardzo pierwotnym poziomie. Zabobony są rozpowszechnione i wierzy się w nie wszędzie. Również chrześcijańscy Amharowie nie stanowią pod tym względem żadnego wyjątku. Różnią się od innych conajwyżej niebieskim sznurem „mateb”, który noszą na szyi. Wisi na nim krzyż albo pierścień, czasami mały woreczek skórzany, w którym mieści się kilka wersetów Koranu (święta księga Mahometana), albo jakieś inne czarodziejskie zaklęcia. Abisyńczycy bowiem niezależnie od wyznawanej przez nich religii, wierzą w cudowną moc amuletów. Noszenie ich chroni na pewno człowieka przed wszelkimi przykrościami, chorobami i t. p.

WYPĘDZANIE „ZŁEGO DUCHA”.

Są w Abisynji również ludzie, którzy zawodowo niejako trudnią się leczeniem, ale trudno będzie nazwać ich lekarzami, jeśli zolaczymy jakich środków i metod leczniczych używają. Niesposób jednakże odmówić niektórym z nich doskonałej znajomości leczniczych ziół.

W Gali „lekarz” zwie się „aba koritsza” i zajmuje się zaklinaniem duchów. Leczy on conajmniej dziwnie. Wychodzi z założenia, że choroba wynika z powodu wejścia złego ducha do ciała chorego. Ten zły duch musi więc zostać wypędzony, a wówczas pacjent wyzdrowieje. W jaki

sposób wygania tego złego ducha? Pacjent otrzymuje solidną dawkę potężnych ciosów bambusowym kijem.

KTO WYTRZYMA — BĘDZIE ŻYŁ...

Wielu chorych zostało, dzięki tej radykalnej metodzie, wyprawionych na tamten świat, natomiast tacy, którym pomoc lekarska nie była potrzebna, ale tylko kwékali, tacy powracają, oczywiście, do zdrowia. Na naszą uwagę o fałszywej metodzie leczniczej, Abisyńczyk zapewne zapytałby się czy nasze środki zawsze uzdrawiają pacjenta. Odpowiedź nasza nie mogłaby oczywiście wypaść twierdząco. Czy dla pacjenta nie jest

obojętnym z jakiego powodu umarł?...

Zasada, że każdy jest swoim najlepszym lekarzem, znalazła w Abisynji szerokie zastosowanie. Ludność stosuje szereg środków zapobiegawczych, które są dostosowane do warunków życia, do klimatu, a dla nas, obcych, są zupełnie niezrozumiałe. Cała ludność z zamiłowaniem kąpie się w gorących źródłach mających właściwości lecznicze. Używają różne odmiany i gatunki mydła i jeśli mimo to na nas robią wrażenie brudnych, wynika to z czego innego, a mianowicie ze smarowania ciała masłem i innymi tłuszczami. Ten napózór niezrozumiały za

bieg i zwyczaj, ma swoje głębokie uzasadnienie. Tłuszcz stwarza przecież warstwę izolacyjną przeciwko działaniu promieni słonecznych. Cóż innego robimy, my na plażach? Czy nie smarujemy ciała różnymi kremami?! Z braku naszych kosmetyków, używają własnych, niezbyt pachnących i wyszukanych, ale skutecznych jest ten sam. Nadużywanie tłuszczów jest w tamtejszych warunkach zupełnie zrozumiałe. **ABISYŃSKA KOSMETYKA.** Skóra staje się bardziej elastyczna, odporna, chroni ciało od większego pocenia się, a przez to zmniejsza pragnienie. Wyższe warstwy nie używają stępkłego masła, którego

woń bynajmniej nie należy do przyjemnych, ale specjalnie przyrządzone tłuszcze. Ko biety naturalnie mają swoje własne tajemnice. Tłuszcze mają różne zapachy, niemal jak paryskie kremy, czy perfumy.

SYFILIS — OWSZEM — BARDZO POPULARNY.

Do najbardziej rozpowszechnionych chorób należy syfisy. Europejscy lekarze, którzy przez wiele lat bawili w Abisynji i zajmowali się tą sprawą, utrzymują, że jest ona najbardziej rozpowszechniona wśród Amharów i mieszkańców Gali. U pierwszych na 100 osób, 70 jest chorych, u drugich stosunek jest nieco mniejszy. Skąd się wzięła ta straszliwa choroba w Abisynji jest dziś niezmiernie trudno ustalić. Istnieją dwa przypuszczenia: albo przywlokły ją wojska portugalskie, które przybyły w r. 1541 na odsiecz Abisyńczykom walczącym z Mahometanami, albo też Arabowie.

TO SKUTKI WOJNY.

Ciągłe wyprawy wojenne przyczyniły się do rozprzestrzenienia tej choroby. Jak leczyć syfisy? W żadnym wypadku biciem, czy innymi czarodziejskimi sposobami. Ludność zna zbyt dobrze tę chorobę, by imać się wspomnianych środków. A więc Somalijscy i Danakilejscy używają wygotowanej siarki. Chorego smaruje się siarką i wystawia się na działanie promieni słonecznych. Zabiegi te powtarza się tak długo aż znikną objawy syfilisu. W Galla natomiast stosuje się parowe kąpiele. Po silnym poceniu pacjent otrzymuje pewien gatunek ziół, które pod nazwą ziół chińskich były kiedyś znane w Europie i również stosowane jako środek leczniczy przeciwko syfilisowi. Niezależnie od tego wszędzie stosuje się gorące kąpiele źródlane, prze ważnie siarkowe.

GROSZ DZIENNIE KONSERWACJA MYDEŁKIEM CHERYS

Bezpartyjny Blok zlikwidowany po siedmiu latach istnienia

Wczoraj odbyło się posiedzenie wszystkich prezesów i sekretarzy okręgowych Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem. Posiedzenie otworzył sekretarz generalny pos. Brzęk - Osiński, udzielając głosu prezesowi Bloku pos. Walecemu Sławkowi. Pos. Sławek odczytał zebrany obszerny list, wystosowany do posłów. Treść tego listu - przemówienia jest niesłychanie ciekawa i stanowi poważne wydarzenie w naszym życiu politycznym.

Prezes Sławek stwierdza, że nowa ordynacja wyborcza przesądziła niejako los B. B. Znosi ona bowiem partje, jako czynnik w naszym życiu politycznym. Parlament składa się nie z przedstawicieli poszczególnych ugrupowań politycznych, ale ludzi obdarzonych zaufaniem przez dany okręg wyborczy. Blok musi więc ulec rozwiązaniu.

Z kolei prezes Sławek omawia dzieje Bloku i rolę jaką odegrał w naszym życiu politycznym. Kreśląc poszczególne okresy pracy Bloku, przeprowadzone prace, stwierdza, że rola jego była nader dodatnia i z dumą mogą spojrzeć na dorobek ci wszyscy, którzy przyczynili się do jego powstania.

Nowa Konstytucja stworzyła inne ramy dla życia politycznego. Brak partji w Sejmie wskazuje, że poseł nie reprezentuje kierunku politycznego. Obowiązkiem posła jest wsłuchać się w teren, który obdarzył go zaufaniem. Poznać jego wszystkie potrzeby. Z tego powodu wydaje się prezesowi wskazane, by posłowie, pochodzący z jednego okręgu (województwa), utrzy

mywali ze sobą łączność, by omawiali wspólnie aktualne zagadnienia i potrzeby.

Rola Bloku jest skończona, teraz należy dalej pracować i dbać, by nie wróciła więcej owa okropna przeszłość, która przez tyle lat wykoszła nam nasze życie państwowe.

Po prezisie Sławku zabrał głos prezydent Krakowa p. Kaplicki, który nakreślił rolę prezesa Sławka. Mówca oświadczył, że dla niego prezes Sławek niezależnie od tego, czy innego rozwoju sytuacji, pozostanie wielkim autorytetem, do którego będzie się zawsze zwracał po radę. Prezes Sławek bowiem został postawiony przez Marszałka Piłsudskiego dla przeprowadzenia wielkiego dzieła: nowego zdrowego ustroju Polski. Prezes Sławek pozostanie więc dla prez. Kaplickiego wodzem

Oświadczenie to zostało po witane hucznymi oklaskami i entuzjastycznymi okrzykami. Prezes Sławek przerwał te oklaski, oświadczaając, że nie kandyduje do tytułu wodza.

W ten sposób przestaje istnieć Blok Bezpartyjny, stworzony przez prezesa Sławka w r. 1928.

CENA
10 gr.

JUŻ SIĘ UKAZAŁ!

ŚWIAT PRZYGÓD Nr. 2

Znajdziesz w nim:

FLIP I FLAP CHWYTAJĄ LWA!

DOKUMENT Nr. 134 (Chiński smok)

TAJEMNICA ZATOPIONEJ WYSPY
W POGONI ZA WYNAŁAZKIEM (zakończenie)

Cała młodzież czyta „ŚWIAT PRZYGÓD”

Do nabycia we wszystkich kioskach.

CENA
10 gr.

W niedzielę o 12-ej w poł.
poranek dla dzieci i młodzieży
WIESZCZKA LALEK
PRZEKORNA LIZETTA
Ceny niższe do 2.50 zł.

Trybuna rzemiosła

Czy należy płacić za naukę w warsztatach rzemieślniczych?

Sprawa należytej obsługi prasowej rzemiosła jest zagadnieniem ciągle żywym i aktualnym.

Istnieją pisma i pisemka, poświęcone zagadnieniom rzemiosła, ale musimy przyznać, że większość ich nie stoi na poziomie zadania i nie obejmuje kręgu zagadnień, które sobie zakresliły.

Ponieważ wśród naszych Czytelników znajduje się wielu ludzi, pracujących w rzemiośle, a życie stwarza codziennie nowe zagadnienia, — pragniemy w piśmie naszym zapromadzić rubrykę, poświęconą aktualnym sprawom rzemieślniczym.

Otwieramy ją od sprawy nie zwykłe pilnej, która obchodzi szeroki ogół rzemieślniczy, aczkolwiek odnosi się do fryzjerów. Pobieranie opłaty za naukę w rzemiośle jest dla każdego rodzaju rzemiosła sprawą ważną i pilną. Skoro ona weszła na porządek dzienny u fryzjerów, zaczniemy więc od tej specjalności.

Fryzjerzy baczność!

Pałaca jest obecnie w zawo- dzie fryzjerskim sprawa pobierania opłat za naukę rzemiosła.

Niektórzy majstrowie pobierają opłaty za naukę i to nawet dość znaczne, bo wahające się w granicach do tysiąca złotych.

Inni znów nie pobierają opłat, a nawet od chwili rozpoczęcia nauki płacą pewną niewielką sumę uczniowi pracownikowi.

Niestety takich właścicieli zakładów fryzjerskich jest znikoma ilość. Ogół nadal jeszcze pobiera pieniądze za naukę.

W ostatnich czasach coraz częściej trafiają się sprawy uczniów z właścicielami zakładów fryzjerskich o zwrot wpłaconych pieniędzy za naukę. Sprawa pobierania opłat za naukę w rzemiośle nie jest ja-

Ze świata pracy

NIE 156 DNI, A JUŻ 104 — WYSTARCZY DO ZASIŁKU

Pracownicy sezonowi w Polsce uprawnieni są do otrzymywania zasiłków pod warunkiem wypracowania 156 dni w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed umieszczeniem w pracy. W związku z tym tylko nieznaczny procent robotników sezonowych mógłby skorzystać w okresie zimy z zasiłków.

Wobec tego 31 października do p. ministra Opieki Społecznej p. Jaszczolta, udała się delegacja, złożona z przedstawicieli trzech związków zawodowych (Z. Z. Z. — p. Nowaka, Chrześcijańskich Związków Zawodowych — p. Spasińskiego i N. P. R. — p. Ortele), która interwenjowała w sprawie uprawnienia do pobierania zasiłków przez tych sezonowych robotników, którzy przepracowali w ciągu 12 miesięcy nie 156, lecz 104 dni.

Minister Jaszczolt uznał słuszność tego postulatu i przyrzekł powziąć decyzję w pierwszych dniach listopada, po dokładnym poznaniu się ze stroną finansową tego zagadnienia, przyczem upoważnił delegatów do powtórzenia swego stanowiska w tej sprawie zainteresowanym.

STRAJK MANUFAKTURYSTÓW. W firmie manufaktury R. Rosenberga w Warszawie, Gęsia 2, zastrajkowali pracownicy, domagając się przywrócenia plac z przed roku. Firma zadanie odrzuciła, wobec czego strajk trwa.

ZEBRANIE ODZIEŻOWCÓW.

W dn. 3 listopada b. r., (niedziela) w lokalu Z. Z. Z., Trębacka 11 m. 10 o godz. 10 m. 30 r., odbędzie się zebranie pracowników odzieżowych.

sno i kategorycznie określona w ustawie.

Ponieważ zwrócono się do nas w tej kwestii, więc proponujemy żeby pp. Fryzjerzy zabrali głos na powyższy temat. Argumentów jest dużo i to bardzo

ważnych tak ze strony uczniów, jak i ze strony właścicieli zakładów, a sprawa jest żywotna i warto się nad nią zastanowić.

Sędziowie na sali operacyjnej

Makabryczne sceny podczas procesu o śmierć prof. Drabika

Wczorajszy dzień procesu prof. Meissnera nie rozjaśnił należycie tej tajemnicy, jaką pokryta jest tragiczna śmierć prof. Drabika.

Zeznania świadków wypadają sprzecznie. Można śmiało

powiedzieć, że z pośród wszystkich osób, a jak wykazała wczorajsza rozprawa, było ich na sali operacyjnej około 12, każda inaczej zaobserwowała poszczególne momenty operacji.

Atmosfera kłamstwa

Nie można twierdzić, ażeby wszyscy świadomie kłamali, chcąc bronić prof. Meissnera czy też odrzucić te cienie, jakie w toku przewodu pały na dr. Trzebińskiego. Przyczyna być może jest inna. W toku procesu owe 55 minut, w ciągu których trwała operacja, rozbija się nie tylko na poszczególne minuty, a wprost na ułamki sekundy.

Wszyscy świadkowie są ludź-

mi inteligentnymi, z ukończonymi przeważnie wyższymi studiami, ludźmi, do których zdawałoby się, w zwykłym toku rzeczy, odnosić się należy z całkowitem zaufaniem. A właśnie te sprzeczne zeznania, te krzyżujące się odpowiedzi wywołują nieodparte wrażenie, że jednak świadkowie, przynajmniej niektórzy z nich, na pełne zaufanie zasługiwać nie mogą.

Opinia biegłych

Siłą rzeczy centralny punkt procesu i jego wynik przesuwają się w kierunku biegłych. Od ich opinii zależy los prof. Meissnera.

Posiedzenie wczorajsze zaczęło się od przesłuchania świadka Suchanaka. Suchanek, z zawodu artysta-malarz zajmował się rysowaniem pewnych fragmentów operacji. Znalazł się na sali operacyjnej, kiedy przyniesiono tam prof. Drabika. Jeszcze przedtem w korytarzu spotkał dr. Trzebińskiego, który pragnął się dostać do gabinetu prof. Meissnera. Dr. Trzebiński zapytował, z kim prof. Meissner tak długo konferuje, bo już czeka od pół godziny. Odpowiedziano dr. Trzebińskiemu, że w gabinecie siedzi p. Halska.

Dr. Trzebińskiego św. Suchanek widział tego dnia na sali trzykrotnie. Za każdym razem lekarz spędzał tam od 1 do 2 minut. W pewnym momencie dr. Trzebiński zbliżył się do ś. p. Drabika. Czy go badał — świadek stwierdzić nie może.

Później zauważył prof.

Meissnera przy umywalni. Dr. Trzebiński podszedł i powiedział:

— Dobrze, będę wpobliżu.

Świadek zeznania swe już uprzednio składał na piśmie, które wręczył dr. Grzybowskiemu.

W toku badania świadka prokurator Missuna prosił go o plastyczne przedstawienie sali operacyjnej. Ma to znaczenie dla oceny zeznań świadków.

Wówczas obrońca mecenas Brokman postawił wniosek o dokonanie wizji lokalnej na miejscu. Da to sądowi i stronom bogaty materiał.

Do tego wniosku przyłączył się prokurator. Sąd zgodził się z tym zarządzeniem. Różną przerwano i cały komplet sądowy wraz z prokuratorem, biegłymi, pełnomocnikami powodów, oskarżonym prof. Meissnerem i jego obrońcami oraz przedstawicielami prasy udał się na miejsce. Wraz z sądem udaje się tam kilku powołanych na rozprawę świadków. Przybywamy do akademii stomatologicznej przy ul. Marszałkowskiej

Sala śmierci

Akademja mieści się na pierwszym piętrze od frontu. Znajdujemy się w przedpokoju, z którego niezbyt szeroki korytarz prowadzi na salę operacyjną, gdzie ś. p. Drabik był poddany operacji. Dziśniejszy wygląd sali różni się nieco od tego, jaki miał podówczas. Dorobiono jeszcze jedną parę drzwi. Poza tem gabinet prof. Meissnera mieścił się również w innym, niż obecnie miejscu. Ma to niewielkie znaczenie, zresztą prof. Meissner szczegółowo informuje, jakie było przeznaczenie poszczególnych sal i pokoi podówczas.

Znajdujemy się na sali operacyjnej. Jest to stosunkowo niewielkich rozmiarów pokój. Mniej więcej w środku pokoju na powierzchni podłogi stoi fotel operacyjny, z wyglądu przypominający fotel

dentystyczny.

Dokola sali ustawione są ławki. Wznoszą się one amfiteatralnie w górę w kształcie podkowy. Na ławkach tych siedzą zazwyczaj studenci akademii, obserwując przebieg operacji. Teraz są one szczelnie wypełnione przez przybyłe wraz z sądem osoby.

Od sufitu zwiesza się ogromnych rozmiarów lampa. Lampa ta jest cała jakby lustrzana. Oprócz jednego większego lustra lampa posiada całą masę małych prostokątnych lusterek. Chodzi o to, aby nie tylko wzmocnić, jak reflektor, światło, ale aby lampa nie rzucała cieni. Zresztą w czasie operacji lampa ta naskutkiem krótkiego spięcia zgasa na pewien czas i trzeba było operację robić przy dziennym tylko świetle.

Fotel operacyjny jest spec-

AMBASADOR

4-LAMPOWY
Z 5^{ty} PROSTOWNICZĄ

Arcydzieło radiotechniki. Obficie wyposażony w najnowsze udoskonalenia Nowa linia akustycznej skrzynki. 3 zakresy fal. Zasięg wszechświatowy.

TELEFUNKEN

MISTRZ TONU, PRECYZJI I FORMY

jalnie skonstruowany. Ma on szereg dźwigni i urządzeń, które pozwalają na ułożenie cia-

ła operowanego w dowolnej pozycji. Wszystko pomalowane na białe.

Fotel operacyjny

Obok fotela operacyjnego ustawiony jest stoliczek z narzędziami chirurgicznymi. Po drugiej stronie fotel, na którym siedzi chirurg w czasie operacji.

Po przeciwległej stronie łuku podkowy znajduje się umywalnia, przy której chirurg przed operacją myje sobie ręce. Tuż przy umywalni znajdują się drzwi od koryta-

rza. Drzwiami temi wchodzi operator.

Wszystkich ustawia się na tych miejscach, jakie zajmowali w chwili operacji.

Obok pustego fotela, na którym podówczas leżał ś. p. Drabik, u wezglowia staje dr. Grzybowski.

Jest on tyłem odwrócony do drzwi, tak, że wejścia profesora widzieć nie mógł.

Dramatyczna chwila

Przy stoliku z narzędziami ustawiają się dwie osoby. Dr. Krynicki i dr. Uścińska. Dr. Uścińska podówczas zastrzykiwała środek nasenny, pernocton, w żyły prof. Drabika. Dr. Krynicki obok głośno liczył, regulując tempo wstrzykiwania narkozy. Z tego ustalenia osób wynika, że dr. Uścińska mogła widzieć wejście prof. Meissnera, co było hasłem do zastrzyku.

Po stronie, gdzie były nogi ś. p. Drabika, stanął woźny Marczał. W niezbyt odległości była siostra chirurgiczna, Stankiewiczowa. Malarz Suchanek znajdował się wówczas na ławach dla studentów. Odległość jego od fotela wynosiła około 1½—2 metry. Ponieważ robiono zarzut, że Suchanek, który podówczas był w zwykłym ubraniu, bez

białego fartucha, brał do pewnego stopnia udział w operacji, kierując na ś. p. Drabika wiatraczek z dżetem, wizja wykazała, że w każdym razie czynił on to zdala od pacjenta.

Dramatyczna była chwila, kiedy prof. Meissner sam się ułożył na fotelu operacyjnym i przybrał najpród pozycję, w jakiej ś. p. Drabik robiono zastrzyk z pernoctonu, a następnie pozycję, w jakiej odbyła się operacja.

Fotel przybrał taką formę, że krew mogła spływać z głowy, a mimo to głowa była pochylona w dół i uoskonałe widać było całą jamę ustną.

Wreszcie prof. Meissner na przyniesionej czaszce pokazał, na czym właściwie polega wycięcie górnej szczęki. Obecni mogli się przekonać, że tu nie chodzi tylko o część znajdującą się pod nosem, a całą kość, która się znajduje pod skórą policzka aż niemal do samych oczodołów,

Wstrząsający widok

Wstrząsający to był widok. I właśnie prof. Drabikowi te górna szczękę usunięto, a na jej miejsce miała przyjść sztuczna — proteza... Gdyby, nie ten tragiczny finał. Zresztą zoperowana szczeka prof. Drabika znajduje się w słoju ze spirytem na stole sędziowskim.

Wizja sądowa nie tylko zobrazowała przebieg operacji. Nietylko w jej świetle ostać się nie mogą zeznania pewnych świadków. Unaoeczniła ona grozę samej operacji. W tej grozie ręka cudotwórcy - chirurga doznała nagle pewnego jakby blasku.

Ponury wygląd sali, jakby przez przeciwstawienie wywołał przychylną atmosferę dla pracy prof. Meissnera. Związczą, gdy owoce tej pracy zostały sądowi naocznie okazane. Oto w jednym z przylegających do sali pokoi, można było widzieć dwadzieścia szczęk, zoperowanych przez prof. Meissnera. Wszystkie one znajdowały się w ogromnych słojach ze spirytem, zawieszonych na sznurkach. Do każdej szczęki dołączona tekturka z napisem, z czyjej jamy ustnej pochodzi i kiedy została wycięta.

Dreszcz przebiegał po ciele, gdy się patrzyło na te okazy. Po wizji, która wypadła na korzyść prof. Meissnera z tem może zastrzeżeniem, że jak mogło na tak małej sali znajdować się aż tyle osób (świadkowie mówią o 12) w czasie operacji, (i czy wszystko tak było w porządku i czy to, jak dziś), sąd wrócił do gmachu przy ul. Miodowej.

I na wstępie wznowionej przewodu wybuchła sensacja, dzięki której nad głową prof. Meissnera znowu zawisł cień, tak skrzętnie odsuwany odeń

przez świadków odwodowych. Oto prok. Missuna oświadczył, iż zgłosił się doń dyrektor Towarzystwa Kredytowego Miejskiego, Bądzynski, który został poddany operacji.

Operacji dokonywał prof. Meissner. Przed operacją dyr. Bądzynskiemu nie badano serca.

Sąd postanowił przesłuchać dyr. Bądzynskiego. A tymczasem zaczęli się w dalszym ciągu zeznawać świadkowie odwodowi.

Badano św. Marię Pus, która dokonywała zastrzyku z soli fizjologicznej. Św. Pus stwierdza, że dr. Trzebiński badał tętno ś. p. Drabika w czasie operacji, badał po przyniesieniu do pokoju i nawet wydał polecenie zrobienia zastrzyku z kamfory na noc. Świadek słyszała, jak po operacji prof. Meissner odezwał się do dr. Trzebińskiego.

— Ja swoje zadanie skończyłem, polecam pacjenta opiece kolegi.

Później św. Pus widziała, jak nieprzytomny prof. Drabik zaczął się w straszny sposób rzucać na łóżku. Siniał. Szukała dr. Trzebińskiego, ale go znaleźć nie mogła.

Z zeznań św. Stankiewiczowej, która pełniła funkcję siostry, wynika, że Uścińska zapytowała, czy już może zastrzykiwać narkozę. Słyszała, że prof. Meissner dawał polecenie dr. Trzebińskiemu zbadania serca. Słyszała też, jak dr. Trzebiński mówił „dobrze”.

W pewnej chwili doszło do niezwykłego momentu.

Oto zadaje pytanie biegły prof. Glatzel:

— Pani mówiła, że przed operacją wysłano Drabika do apteki, aby się zważył. Czy to do apteki w akademii?

— Nie, na ulicę. U nas niema wagi. Chory musi się ważyć na mieście.

OBŁĘDNA MIŁOŚĆ

Henryk zawołał, dręczony niewypowiedzianym bólem:

— Gdyby chodziło tylko o taki drobiazg, jak nierówność majątkowa, lub nawet, gdyby mi wyrażny i stanowczy zakaz ojca stał na przeszkodzie naszemu połączeniu, nie wahałbym się ani na chwilę. Jeżeli to była różnica majątkowa, natychmiast usunąłbym ją, wyrzucając do morza całą moją nadwyżkę, a gdyby chodziło jedynie o sprzeciw ojca, porzuciłbym go bez wahania...

Milusia była zdumiona ogromem jego miłości, ale tem bardziej niepojęte były dla niej przeszkody przeciw ich związkowi.

Doprowadzona do ostateczności, wybelkotała: — Włec cóż, cóż jeszcze może stać na przeszkodzie?

— Ha, właśnie, że nie wiem... nie wiem i wiecieć może nie będę nigdy. Istnieje jakaś tajemnica, osłaniająca moje pochodzenie, tajemnica straszliwa, której nikt mi nie chce, czy nie może ujawnić, ale która z pewnością czyni mnie niegodnym pani, sprawia, że nie mogę ożenić się z panią, ani z kimkolwiek... Ja nie mam nazwiska.

— Ach tak? — zapytała Milusia — pan jest nieślubnym dzieckiem? Ależ to drobiazg. Jakież to ma znaczenie? Ani moja matka ani ja, nie przywiązujemy do tego najmniejszego znaczenia.

— Ale tu nie o to chodzi!... O, gdyby szło tylko o to, nie martwiłbym się tak barzoz! Ja jestem jeszcze gorszy od tycn, co nie mają nazwiska. Ja mam, podobno, prawdziwe nazwisko, ale jest tego rodzaju, że niesposób go ujawnić. Mam gdzieś jakoby matkę, której nigdy nie znałem i której poznać mi nie wolno. Jestem najnieścieśliwszy z ludzi i zaden z nich chyba jeszcze nie przeżywał takiej rozpacz, jak ja.

Tu unilkł.

A Milusia z przerażeniem ujrzała, że w oczach jego błysnęły łzy.

Przejmująca litość opanowała ją całą.

Zbliżyła się do niego i rzekła:

— Kimkolwiek pan jest i jakkolwiek los na pana ciąży, kocham pana i kochać nigdy nie przestanę.

— To rzekłszy, szybko odeszła, jakby przerażona szczerocią swego wyznania.

On zaś wyciągnął ku niej ramiona i rzekł na

głos, nie krępując się, bo i tak nikogo nie było dookoła:

— Cokolwiek się stanie, będziesz zawsze świetlaną gwiazdą przewodnią mego życia, ku której wznosić się będą moje oczy oczarowane. Nie zapomnę cię i kochać cię będę zawsze. Jeżeli zaś kiedy przyjdzie radosny dzień, że przyszłość moja się wyjaśni, ty staniesz się zwiastunką mego szczęścia, moją dobrą wróżką.

Dłuższa chwila minęła, nim wyrwał się ze swego olśnienia i skierował się do swej kajuty.

Spotkał tam ojca.

Promieniał jeszcze cały, to też ojciec zapytał go:

— Widziałeś się z nią?

Skinął głową.

— I co jej powiedziałaś?

— Pożegnałem się z nią na zawsze.

— I wyobrażam sobie, jaki masz z tego powodu żal do mnie, prawda? Jak mnie oskarżasz? Jak mnie czynisz odpowiedzialnym za twoje nieszczęście? O, niestety, masz słuszość, synku. Twoja matka jest świętą kobietą. Cała wina ciąży na mnie, tylko na mnie...

Henryk odparł:

— Syn nie ma prawa potępiać ojca. Nie wiem, ojciec, co masz sobie do zarzucenia, ale ja ci nic nie zarzucam. Jestem nieszczęśliwy, nie wiedząc, z czyjej winy. Mówisz mi, że z twojej, ale trudno mi w to uwierzyć. Byłoby to aż nadto przykre. Ale wszystko jedno. I tak zniosę mój krzyż bez szemrania. Nie ujrzę już nigdy więcej tej, od której mnie odgradza nieznana mi przeszkoda, jak mi mówisz, nie do pokonania. Trudno, nie będę więcej kochał. Nie mógłbym nawet. Bo skądby mógł teraz już kiedykolwiek zakochać się w innej? Nie, nie przypuszczam, żeby to było możliwe. Stanę się podobny do wielu moich znanych młodzieńców i postaram się również o liczne miłości, z którym serce nie ma nic wspólnego. Tego mi trzeba, prawda, ojciec? Skazany jestem na przelotne romansiki? Dobrze. Niech i tak będzie. Postaram się zadawałniać niemi. A jeżeli przez nie umrę z obrzydzenia, ha, to tem lepiej. Będzie przynajmniej wreszcie koniec. Raz kocio śmierci...

W słowach jego było tyle goryczy i tyle okrutnej ironji, że hrabia Wandycz mimowoli,

odruchowo, otarł ręką czoło, całe skroplone zimnym potem.

Szepnął:

— Jesteś bezlitosny.

Poczem dodał:

— Zasłużyłem sobie na to.

I wrócił do siebie...

A nazajutrz okręt przybił do portu nowojorskiego.

Henryk z ojcem pośpiesznie opuścili statek, nie spotykając się więcej z Milusią.

Minęło sporo czasu.

Henryk zmienił się pod wpływem opisanych wypadków — nie do poznania.

Stał się ponury, szukał rozrywek, które dlań doniedawna jeszcze były najzupełniej obojętne, a nawet wstrętne.

Z ojcem mało przestawał. Gdy tylko przybywali do jakiego miasta, Henryk odrazu udawał się na poszukiwanie jakiegoś miejsca rozrywkowego, wchodząc w świat uciech doczesnych, zawierając znajomości z kobietami lekkiego prowadzenia.

Grał, pił, bawił się, wzorem „złotej młodzieży”, której tylko zabawy w głowie.

A mimo to był zawsze smutny. Nawet podczas najbardziej rozpasanych zabaw, wyglądał, jak mówili jego kamraci — „jak z krzyża zdjęty”.

Zamiast, jak dawniej, wyruszać z ojcem na wielkie polowania, teraz zadawałniał się łowami za kulisami teatrzyków i kabaretów.

Stał się zupełnie innym człowiekiem, inne rzeczy go interesowały i bawiły.

Ojciec nie sprzeciwiał mu się zupełnie. Przeciwnie — nawet był zadowolony z obecnego trybu życia syna. Liczył na to, że to zmieni bieg jego myśli.

Niestety, gorzko się omylił. Henryk nie zapomniał...

W wirze zabaw nie zapomniał swej nieszczęsnej miłości. Mówił sobie w duchu, że Milusia już dla niego stracona na wieki, a wraz z nią zniknęła na zawsze z jego życia radość i pogoda. I nieustannie był tylko pochłonięty myślą:

— Gdzie ona? Co robi? Jak się miewa? Czy, jeszcze... pamięta...?

Dalszy ciąg jutro.

OWOC GRZECHU

Tragiczne dzieje, które wstrząsnęły całym światem

Gdy kelner Stanisław znalazł się w Warszawie, stało się tak, jak przewidywał. Nie wiedział, jak trafić pod adresem, wypisanym na kartce.

Tak mu się zdawało, że przecież doskonale wie, co i jak...

I był przekonany, że rzeczywiście, gdy będzie w śródmieściu, to już sobie da radę. Nie wiedział tylko, czy po wyjściu z dworca iść na prawo, czy na lewo...

Gdy się tak namyślał, przyglądając się kartce i bezradnie nad nią kiwając głową, nie dostrzegł, że ktoś mu się bacznie przypatruje.

Był to jeden z fazyków dworcowych, wesołych, czyby nie można tu gdzie zrobić jakiego brudnego interesu, ocyganie niedoswiadczonego prowincjaka, czy oszołomioneo kmiotka. Nie brak takich na wszystkich dworcach warszawskich.

Skorzystał skwapliwie z chwili, gdy Stanisław rozgądał się za kimś, kogoby można zapytać o drogę i zagadnął:

— Co to uważacie, łociet?

— Niie... tylko na śmierć zapomniałem, w którą stronę tu się idzie...

— A macie tę ulicę na kartce napisaną?

— Mam o to oto...

— Pokazcie, ja przeczytam i zaprowadzę was.

— Bardzo proszę i dziękuję już zgóry...

„Usłuszny” nieznamy wziął kartkę i przeczytał na niej nietyko adres, ale i resztę...

Dowiedział się z niej rzeczy bardzo uderzających. Ktoś guzieś był uwięziony, domagał się ratunku i zawiadomienia policyj.

Rzecz była jasna... Jakas ofiara, zapewne, handlarzy żywym towarem, chce się wydostać z matni...

Gdzie się ci „specjaliści” zbierają, wie dobrze każdy stykający się z tym światkiem. Gdy się takiego zawiadomi, że jego łupowi coś grozi, można na tem sporo zarobić.

To mu wystarczyło...

Trzeba czem prędzej biec do ich punktu zborowego i odnaleźć najbardziej zainteresowanego. Aby zas umożliwić mu działanie, zanim policja wkroczy, nic łatwiejszego, jak skierować starego we wręcz odwrotną stronę.

Tak też uczynił i powiedział:

— To dość daleko stąd. Pójdziecie na prawo aż do takiego dużego placu, gdzie jest kościół. Potem za kościołem będzie mała uliczka, to pójdziecie po niej prosto aż do końca, a potem druga na lewo, to już będzie ta...

Stanisław przepowiedział to sobie kilka razy i ruszył we wskazaną mu fałszywą drogę.

Jego rozmówca zaś śpiesznym krokiem podążył na Krochmalną, bo tam w jednej knajpcie była „centrala” agentów handlarzy żywym towarem. Podobne są, zresztą, jeszcze na Wroniej i na Smoczej, ale tamte są jedynie słabą konkurencją głównej „centrali” lub raczej jej filjami.

Zresztą, co stało się wiadome w „centrali” na Krochmalnej, wędrowało natychmiast tajemniczym „telegrafem bez drutu” do tamtych knajp.

Ponieważ zaś solidarność wszystkich agentów w obliczeniu niebezpieczeństwa była ogromna, wystarczyło więc pusić ostrzeżenie w jednej z tych „instytucyj”, aby powędrowała natychmiast do następnych.

Tym razem wszakże przynoszący ważną wieść trafił bardzo szczęśliwie. Coprawda, nie zastał

Brzanowskiego, ale było kilku jego kolegów po fachu, którzy wiedzieli, że tam właśnie coś świeżo ukrył, wzięli na siebie trud zawiadomienia go, a nawet wyłożyli za niego parę złotych, jako wynagrodzenie za okazaną przysługę. Wiedzieli dobrze, że każdy z nich, zwłaszcza Brzanowski, chętnie zwróci im włożoną sumkę.

Tymczasem Stanisław szedł i szedł... Wszystko się zgadzało...

Był duży plac i kościół i za nim mała uliczka, słowem, nie mógł żywić najmniejszych wątpliwości co do prawdomówności swego informatora.

I gdy idąc dalej według wskazówek, otrzymanych na dworcu, jednak nie znajdował wskazanej ulicy, pomyślał sobie, że to on z pewnością wszystko pomylił i kręcił się dookoła, szukając swego błędu.

Dreptał tak i dreptał, umyślnie jakby idąc na rękę handlarzom, aby mieli czas przedsięwziąć szereg kroków, niezbędnych dla ukrycia łupu w innym, bezpieczniejszym miejscu.

Nie wiedząc, co dalej robić, a mając już teraz pewne jednak podejrzenia co do otrzymanych wskazówek, postanowił zapytać policjanta. Uważał — i słusznie — że to będzie najpewniejsze.

Ale i policjant także zainteresował się pełną treścią kartki i podając Stanisławowi tym razem już właściwą drogę odrazu zatelefonował treść kartki do komisarjatu, gdzie sprawie natychmiast nadano dalszy bieg.

Słowem, póki Stanisław doszedł do pani Rymkiewiczowej, niemało zdumiony, dlaczego na dworcu podano mu zupełnie mylną drogę, już toczyły się dwie akcje, z których jedna zmierzała do uwolnienia uwięzionej, a druga do jeszcze starsniejszego jej ukrycia. Co gorsza, że policja otrzymała wiadomość później od agentów i nie wiedziała, że ci już są uprzedzeni. Kto zwycięży w tym wyściku?

Dalszy ciąg jutro.

**Czytajcie
Nowego Sportowca
Cena 10 groszy**

Tajemnicze zjawiska w sądzie

gdy prokurator oskarżał prof. Meissnera

Posiedzenie po przerwie obiadowej zaczęło się z dużym opóźnieniem. Przyczyna była ta, że dziwnym zbiegiem okoliczności światło elektryczne w całym gmachu sądowym paliło się mocno przyćmione tak, że na sali panował półmrok.

NIESAMOWITY ZBIEG OKOLICZNOŚCI

Stan ten wywołał szereg komentarzy i uwag. Mówiono i przypominano sobie, że w chwili dokonywania operacji na ś. p. Drabiku przez prof. Meissnera również światło zgasiło. Poczytano ten wypadek za prognostyk, że coś niespodziewanego zdarzy się na sali obrad. I przeczenie nie omyliło tych, co je mieli. Wreszcie wyszedł komplet sądowy.

Prok. Missuna na wstępie oświadcza, że przygotował dla biegłych szereg pytań i spis ich składu sądowi. W trakcie tego przemówienia nagle zgasiło całe światło. Ogromny gmach sądu zatonął w ciemnościach.

Prok. Missuna ani na chwilę nie przerwał toku swego przemówienia. Powstała niesamowita scena.

GROBOWA CISZA

W nocnym mroku rozlega się głos prokuratora. Poza tem absolutna cisza na sali. Nikt z pośród publiczności nawet nie wydał najmilszego głosu. Ogromnie dodatnio świadczy to o zdyscyplinowaniu tych tłumów publiczności, które z zapartym oddechem przysłuchują się tokowi rozprawy.

Wtem światło znów zabłysło. Po chwili znów gaśnie. Pierwszy to zapewne wypadek w dziejach sądownictwa warszawskiego zwłaszcza, że światło w całej Warszawie paliło się normalnie.

Wreszcie zmobilizowano wszystkie środki i światło zapłonęło normalnym blaskiem. Działo się to, gdy zaczęli zeznawać pozostali już w niewielkiej liczbie świadkowie.

PRZEWIDYWANIA

Przesądni wysnuli wniosek, że ponieważ światło zgasiło, gdy prokurator zaczął mówić o biegłych, biegli odegrają taką rolę w procesie, jaką odegrał na sali operacyjnej prof. Meissner w stosunku do ś. p. Drabika.

Zeznania świadków Grzybowskiej, Iwanowiczowej i Kłosowskiej nie wniosły nic nowego. Zeznania te robiły wrażenie lekcji, doskonałe wyuczonej przez zdolne uczenie, które kształcą się pod fachowym kierownictwem profesora.

SENSACJA

Aż oto sensacja. Przed pulpitem staje powołany w dniu wczorajszym przez prokuratora Antoniego Bądzynskiego dyrektor T-wa Kredytowego Miejskiego.

Świadek opowiada: — Zgłosiłem się do prof. Meissnera, który uznał, że na leży wyrwać mój ząb mądrości. Mówił, że nazajutrz będę zdrow. Stało się inaczej. Po wyrwaniu zęba ciężko się rozchorowałem. Prof. Meissner przez 3 tygodnie odwiedzał mnie w domu. Wreszcie powiedział, że trzeba zrobić nową operację. Operacji tej się poddałem. Odbyla się ona pod narkozą, ale mnie też nie badano na serce.

Po 2 miesiącach udałem się do innego lekarza, który kazał zrobić prześwietlenie. Zastosował nowe leczenie i po 5 dniach byłem zdrow.

Prof. Meissner prześwietlenia nie zrobił. Uważam, że był przez prof. Meissnera lekceważąc leczony i wprowadzał on mnie systematycznie w błąd.

Zeznania ś. p. Bądzynskiego zrobiły duże wrażenie.

Pada pytanie ze strony obrońcy adw. Brokmana:

— Co świadek skłoniło do tego, aby przyjąć tu zeznawcę?

— Pocucie szkodliwości działania takiego lekarza, jak prof. Meissner. W tem miejscu doszło do niezwykłego incydentu.

Na sali, zapelnionej w większej części przez studentów akademii — uczniów prof. Meissnera — zaczęły się w tej chwili rozlegać głośnie.

— Pss, pss... Świadek nie dokończył zdania.

Przewodniczący nakazał niezwłocznie opróżnienie sali z publiczności.

Zarządzenie zostało wykonane. Publiczność opuściła salę i zgromadziła się w kuliach. Studenty głośno wyrażali swe oburzenie na ś. p. Bądzynskiego, że znieważał ich profesora.

Po przerwie błdy ze wzruszenia ś. p. Bądzynski staje ponownie przed pulpitem, ale obrońca adw. Brokman oświadcza:

— Stosując właściwą miarę dla tego świadka, rzekam się jego badania.

Ś. p. Bądzynski opuścił salę. W kuliach został zacementowany przez grupę studentów, którzy głośno wyrażali mu swą opinię.

Teraz sąd przystąpił do odczytywania pisemnych dowodów w sprawie. Dopiero koło godz. 9 wieczorem zaczęli składać swą opinię biegli.

BIEGLI ZABIERAJĄ GŁOS

Pierwszy zabrał głos emeryt. prof. Uniw. Jagiellońskiego dr. Glatzel. Opinia jego wraz z odpowiedziami na zadawane obustronnie pytania trwała przeszło godzinę.

Opinia ta wypadła na niekorzyść prof. Meissnera. Biegli twierdzili, że rozpoznanie choroby było oparte na niedosta-

tecznych danych. Że podejmując się tak poważnego zabiegu, prof. Meissner winien zgromadzić dużo więcej danych, niż to uczynił.

— Jako chirurg — mówił dr. Glatzel — uważam chorobę za zło, ale operację za większe zło.

— Każda operacja stanowi ryzyko — nawet manicure.

Później prof. Glatzel przyznaje, że w dziedzinie chirurgii jamy ustnej panuje chaos.

Niesłychanie zabawny był moment, kiedy z jednej strony prokurator, a z drugiej strony prof. Meissner okazali biegłemu, duże różnice książek naukowych, których autorzy inaczej ujmowali chorobę „lwiej szczęki”.

W dyskusji, jaka się wywiązała prof. Meissner zabierał głos, okazując stosy książek, przyniesionych na rozprawę.

Miało się chwilami wrażenie, że to nie sala sądowa, ale jakaś wielka dysputa naukowa wśród profesorów na zebraniu fachowców.

W pewnym momencie dr. Glatzel, zaatakowany przez obrońcę, zaprzeczał nawet:

— Czy ja jestem na egzaminie, czy też mam wypowiedzieć opinię? Opinia ta, jakkolwiek wielce niekorzystna — nie mogła nie zawierać, że wiele rzeczy zależało od operatora, bo teoria nie zawsze da się stosować.

Następny z biegłych, ordynator dr. Szper, również skłamał się do opinii, że rozpoznanie choroby było zbyt pochopne. Nie można z całą kategorycznością twierdzić, że np. choroba prof. Drabika nie miała podkładu syfilitycznego. Prof. Meissner uznał ją za chorobę kostną. Przystąpił do operacji, nie wykonawszy prób innych.

Druzgocąca opinia biegłych

Onegdajsza dramatyczna rozprawa w procesie prof. Meissnera zakończyła się w bardzo późnych godzinach nocnych.

Już po oddaniu numeru pisma do druku składali swe opinie pozostali powołani przez sąd biegli.

Zabrał głos dziekan wydziału lekarskiego Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego prof. Orłowski, lekarz chorób wewnętrznych.

Opinia ta wywołała wielką sensację. Dotychczas przez cały tok przewodu sądowego uchodziło za pewnik, że śmierć ś. p. Drabika nastąpiła skutkiem porażenia serca. To porażenie było wywołane silnie działającym środkiem usypiającym (pernoctonem), który zastrzyknięto w żyły pacjenta bez uprzedniego zbadania stanu serca. Prof. Orłowski wręcz stwierdza, że śmierć ś. p. Drabika nastąpiła skutkiem porażenia narządów oddechowych.

Wprawdzie i to porażenie ma za swą przyczynę zastrzyk pernoctonu, ale chirurg, do którego należy wybór środka usypiającego, za ten wybór odpowiadać nie może.

Wybitnie korzystna dla profesora Meissnera opinia prof. Orłowskiego doznała jeszcze potwierdzenia w ekspertyzie biegłego - rentgenologa p. p. lekarza dr. Zawadowskiego, ordynatora szpitala im. Marszałka Piłsudskiego w Warszawie. Biegły — rentgenolog stwierdza, że zdjęcie, dokonane przez prof. Meissnera, mogło całkowicie wystarczyć do rozpoznania choroby, którą dotknięty był ś. p. Drabik.

Po tych dwóch opiniach atmosfera sali zmieniła się nie do poznania. Można powiedzieć, że cały materiał dowodowy, zbierany w ciągu tylu godzin procesu, „przechodził się” w rękę oskarżyciela.

Jakież znaczenie ma teraz pytanie, czy dr. Trzebiński badał serce, czy też nie badał? Czy tętno było dobre w czasie operacji, czy też niepokojąco słabo, a cały personel lekarski tego nie dostrzegł?

Nie serce, a paraliż ośrodków oddechowych spowodował śmierć ś. p. Drabika. Prostu operowany udusił się.

Wprawdzie prof. Glatzel do dał, że jak wynika z zeznań świadków, po zastrzyku pernoctonu w kilka minut dodano ś. p. Drabikowi, gdy budził się na fotelu operacyjnym, eteru, a eter po pernoctonie może być użyty dopiero po upływie pół godziny, ale i ten fakt tylko w nieznacznym stopniu przemawia przeciwko prof. Meissnerowi!

To też opinia prof. Leśniowskiego i Semerana-Siemianowskiego, najlepszego specjalisty chorób serca, którzy przychylili się do zdania, że nastąpiło uduszenie, a nie porażenie serca, była tylko wzmocnieniem tej przychylniej ekspertyzy, którą poprzednicy złożyli.

Wreszcie cała komisja ekspertów łącznie z prof. Glatzelem i d-r'em Szperem, przysłała do wniosku, że druzgocące dla prof. Meissnera orzeczenie wydziału lekarskiego Uni-

Na dziennikarskiej giełdzie

Każdego dnia o 10 rano spotykają się wszyscy zagraniczni korespondenci w biurze prasowym rządu abisyńskiego. W wyjątkowych tylko wypadkach można tu otrzymać „świeże” wiadomości z frontu. W wypadku nawet, gdy „biegacze” (gońcy, którzy na sposób przypominający zamierzają przeszłość, przynoszą wiadomości z odległych połaci kraju) składają królowi jakieś rzeczowe sprawozdanie z przebiegu wydarzeń, to jest

wersytetu Jagiellońskiego w Krakowie — ostać się nie może.

Gdy przewodniczący sędzia Przybyłowski zamknął rozprawę i ogłosił, że posiedzenie sądu rozpocznie się w sobotę (dziś) o godz. 9 m. 30 rano, wszyscy opuszczali gmach sądu pod silnym wrażeniem opinii biegłych, i z uczuciem, że dzień przemówień stron może przynieść wielkie niespodzianki.

Tragedia upadłej Znała mężczyzn od zarania lat

Wczoraj przed sądem w Paryżu stanęła Marja Lemoin oskarżona o kradzież i zabójstwo. Sprawa ta byłaby banalna, gdyby nie wstrząsająca i ponury przebieg życia głównej bohaterki zbrodni, Marji Lemoin.

Mając 7 lat pomagała już rodzicom prowadzić szynk w małej fabrycznej miejscowości w Luksemburgu. Marja od zarania swego życia zna mężczyzn. Licząc 11 lat straciła niewinność, a w 14 roku życia została zarażona syfilisem.

Podczas wojny przez Luksemburg przechodziła wojska niemieckie, tu jest ich obóz wypoczynkowy. I w ciągu 4 lat zawieruchy wojennej Marja przechodzi z rąk do rąk, oddając się żołnierzom za pieniądze. Wraz z zawieszeniem broni Marja wstępuje na „służbę” do domu publicznego. I od tej chwili zaczyna się jej długa i haniebna wędrówka od jednego domu publicznego do drugiego. A przytem na swej drodze życia zawsze spotyka przestępczych osobników, którzy żerują na jej zarobkach, wykorzystując ją i na domiar złego wciągają w bagno przestępczości.

Przed pięcioma laty jakiś handlarz żywym towarem namówił ją do opuszczenia granic Francji. Nie wysłała jej do Argentyny, lecz do Stanów Zjednoczonych, które znajdowały się wówczas u szczytu pomyślności. Marja zostaje umieszczona w domu publicznym w San Francisco i przyjmuje robotników portowych. Marja zarabia dużo. Nie ma jednak żadnych korzyści z zarobionych pieniędzy. Wysłała je do swego „opiekuna” do Francji. Ten ma ją jakoby zbierać dla niej, by w przyszłości mogła otworzyć sobie własny „lokal”.

Po pewnym czasie Marja wraca do Francji. Uważa bowiem, że odłożyła już sobie odpowiedni kapitał. Tu jednak czeka ją nowy cios. „Opie-

Pomarańczka uratowała życie ludzkie

W angielskiej kolonii Rodezja, zdarzył się w tych dniach niezwykle wypadek, którego bohaterem był farmer — niejaki Smiths.

Wyszedłszy przed swą farmę, Smiths nagle poczuł, że coś go uderzyło w bok. Obrócił się i, ku swemu przerażeniu, ujrzał jadującą żmiją, mambę, której ukąszenie grozi natychmiastową śmiercią. Żmija była widocznie czemś rozdrażniona, gdyż po rzuceniu się na farmera, ugryzła jeszcze dwa psy. Zwierzęta zdechły prawie natychmiast. Tylko Smiths został przy życiu.

Okazało się, że farmer miał w kieszeni pomarańcz. Żmija wpiła się zębami w pomarańcz i cała zawartość truciizny pozostała w owoc. Dzięki temu cudownemu zbiegowi okoliczności, Smiths uniknął śmierci.

„zakomunikował” jej, że nie ma pieniędzy. Spekulował na giełdzie i wszystko stracił. Marja rusza więc w nową podróż. Tym razem jedzie do Meksyku. Jest jeszcze dość ładna i niezbyt zniszczona. To też cieszy się tutaj wielkim powodzeniem i znajduje okruszynę szczęścia. Poznaje pewnego Niemca, byłego kapitana huzarów śmierci kajzera, który zakochał się w niej po uszy. Bierze ją do swej willi i stara się umilić jej życie. Jest on bardzo bogaty i może zadołować jej wszystkie kaprysy. Dba również o jej zdrowie. Latem gorąco w Meksyku jest nieznosne. Wysłała ją więc najdroższymi statkami do Francji na wywczas.

To szczęście nie trwa jednak zbyt długo. Niemcowi w końcu znudziła się Marja. Nie pozwala jej wrócić do siebie i posyła jej do Francji miesięczną rentę. I Marja znów opada na dno nędzy i znów wpada w ręce sutenerów.

W owym czasie poznaje Korsykańczyka Antoniego Nicolai, którego pokochała gorącą miłością. Nicolai jest nicponiem i wykorzystuje swą kochankę. Stale uskarża się na brak pieniędzy, a zakochała prostytutka, co zarobi swym ciałem, oddaje mu. Lecz to mu nie wystarcza. Wówczas w umyśle Marji powstaje zbrodniczy plan. Postanawia okraść bogatą sąsiadkę panią Cormon, byleby tylko jej kochanek czuł się szczęśliwym. Plan swe wprowadza w życie. A gdy pani Cormon stawia Marji opór, ta zadaje jej kilka śmiertelnych ciosów nożem od manicuru.

Zrabowane pieniądze przynosi kochankowi. Ten jednak nie potrafił ocenić jej postępu. Gdy się dowiedział, że Marja zabiła panią Cormon, chce natychmiast rzucić z siebie wszelką odpowiedzialność za to przestępstwo. Zgłasza się do policji, oddaje zrabowane pieniądze i klejnoty i wydaje Marję.

Oto obecnie nieszczęśliwa Marja Lemoin, dla której los był tak okrutny, staje przed sądem. Czy sąd weźmie pod uwagę te wszystkie okoliczności łagodzące i wyda łagodny wyrok, wykażą najbliższe dni.

zapewniają się wzajemnie, że je „otrzymali”, „wylapali”, „wyczuli”. Lecz w rzeczywistości są one wyssane z palca. Prawdziwe i wiarogodne wiadomości, jeżeli je już ktoś zdobył, zachowuje się w tajemnicy.